

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 157/2026 van 16 juli 2026

Betreft: advies met betrekking tot een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (II)*, artikel X+2 (ADV-2026-00014)

Trefwoorden: verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging – maximumfactuur – vaststelling van dat maximum op basis van de inkomsten van een gezin – mededeling van gegevens over bepaalde inkomsten door de FOD Financiën aan het RIZIV – noodzakelijkheidsbeginsel

Vertaling

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Frank Vandenbroucke, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding, ontvangen op 30 april 2026;

Gelet op de aanvullende informatie, ontvangen op 12 en 30 juni 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 16 juli 2026 het volgende advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 30 april 2026 heeft de heer Frank Vandenbroucke, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding (hierna "de aanvrager"), het advies van de Autoriteit gevraagd over artikel X+2 van het voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (II)*. Dit artikel maakt deel uit van afdeling 3, "*Maximumfactuur*", van hoofdstuk 2 van het voormelde voorontwerp van wet, dat strekt tot wijziging van de wet *betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994* (hierna "het ontwerp").
2. Het systeem van de maximumfactuur, zoals geregeld in hoofdstuk III*bis* van titel III van de wet *betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994* (hierna "de wet betreffende de verplichte verzekering"), beoogt de financiële toegankelijkheid van de geneeskundige verzorging te waarborgen door de persoonlijke aandelen¹ die een gezin gedurende een bepaald kalenderjaar ten laste moet nemen te beperken tot een bepaald maximumbedrag. Dat maximumbedrag varieert naargelang de inkomsten van het gezin (zie artikel 37*undecies* en volgende van de wet betreffende de verplichte verzekering) of naargelang de sociale categorie waartoe de rechthebbende behoort (zie artikel 37*octies* en volgende van de wet betreffende de verplichte verzekering).
3. Het ontwerp strekt ertoe **artikel 37 *duodecies*, § 1**, van de wet betreffende de verplichte verzekering² **aan te vullen**, zodat voor de toepassing van de inkomensmaximumfactuur ook rekening wordt gehouden met de inkomsten die in België van belasting zijn vrijgesteld krachtens internationale overeenkomsten ter preventie van de dubbele belastingheffing of andere internationale verdragen of akkoorden, alsook met de inkomsten van de niet-inwoners bedoeld in artikel 227, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 1992). Momenteel wordt, krachtens artikel 37 *duodecies*, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering, rekening gehouden met de in artikel 6, tweede lid, van

---

¹ Artikel 37*sexies* van de wet betreffende de verplichte verzekering definieert wat onder "*persoonlijk aandeel*" moet worden verstaan. Het gaat met name om "*het persoonlijk aandeel van de rechthebbende in de kostprijs van de in artikel 34 bedoelde geneeskundige verstrekking, zoals ze blijkt uit de reglementering en rekening houdende met de overeenkomsten, akkoorden en als zodanig geldende documenten of met de honoraria die door de Koning zijn vastgesteld ter uitvoering van artikel 52 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel*".

² Dit artikel luidt momenteel als volgt:

"§ 1. De Koning stelt de procedure vast die moet worden gevolgd om het in artikel 37*undecies* bedoeld bedrag van de gezinsinkomens te bepalen op grond van de informatie die wordt verstrekt door de Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit. Worden in aanmerking genomen, de in artikel 6, tweede lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 bedoelde netto-inkomens, betreffende het tweede jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor het recht op de maximumfactuur is onderzocht.

Indien de voormelde administratie over geen enkele informatie beschikt omtrent één of meerdere leden van het betrokken gezin, wordt het bedrag van de inkomens van deze personen vastgesteld op grond van andere bewijsmiddelen, die nader worden omschreven door de Koning. In dit geval stelt de Koning vast welke inkomens in aanmerking worden genomen."

het WIB 1992 bedoelde netto-inkomens betreffende het tweede jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor het recht op de maximumfactuur wordt onderzocht, op basis van de informatie die door de Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit (FOD Financiën) wordt verstrekt. Dit betekent dat de inkomsten die in België van belasting zijn vrijgesteld krachtens internationale overeenkomsten ter preventie van de dubbele belastingheffing of andere internationale verdragen of akkoorden, alsook de inkomsten van niet-inwoners, momenteel niet in aanmerking worden genomen bij het geautomatiseerde inkomensonderzoek. Volgens de memorie van toelichting "[...] *kan [dít] tot gevolg hebben dat een gezin met belangrijke inkomsten onder een van de lagere inkomensschijven van de maximumfactuur valt*".

4. Concreet houden de verzekeringsinstellingen, zoals blijkt uit het bij de adviesaanvraag gevoegde formulier, voor de toepassing van de maximumfactuur een teller bij van de persoonlijke aandelen die een gezin gedurende een bepaald kalenderjaar ten laste heeft genomen. Zodra het laagste maximumbedrag van de persoonlijke aandelen is bereikt, worden de identificatiegegevens van de gezinsleden overgemaakt aan de Dienst voor administratieve controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV). Het RIZIV vraagt de inkomsten van de gezinsleden op bij de FOD Financiën, voert de berekening uit en deelt vervolgens aan de betrokken verzekeringsinstelling mee tot welke van de zes bestaande inkomenscategorieën het gezin behoort.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

5. Artikel X+2 van het ontwerp luidt als volgt:

"In artikel 37duodecies, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, ingevoegd bij de wet van 5 juni 2002 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 2005 en 30 oktober 2018, worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, luidende:

"Worden eveneens in aanmerking genomen, de inkomsten die in België van belasting zijn vrijgesteld krachtens internationale overeenkomsten ter preventie van de dubbele belastingheffing of andere internationale verdragen of akkoorden, of ze nu gelden voor de berekening van de belasting van andere inkomsten of niet, alsook de inkomsten van de personen bedoeld in artikel 227, 1°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 die van belasting worden vrijgesteld in overeenstemming met de artikelen 230 of 231, § 1, 2° van hetzelfde Wetboek.

Worden eveneens in aanmerking genomen, de inkomsten van buitenlandse oorsprong van dezelfde aard als deze hiervoren bedoeld, ontvangen door personen bedoeld in artikel 227, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992."

6. Gevraagd naar het met het ontwerp nagestreefde doel van algemeen belang, antwoordde de aanvrager het volgende:

"De bedoeling is een ongelijke behandeling weg te werken die er in bestaat dat bepaalde inkomsten wel in aanmerking worden genomen om het toepasselijke grensbedrag van de maximumfactuur te bepalen als ze belastbaar zijn in de personenbelasting, terwijl dezelfde inkomsten niet in aanmerking worden genomen als ze vrijgesteld zijn van personenbelasting of onderworpen aan de belasting van niet-inwoners. Het feit dat er nu geen rekening wordt gehouden met inkomsten die zijn vrijgesteld van de personenbelasting of inkomsten onderworpen aan de belasting van niet-inwoners heeft tot gevolg dat een gezin met dergelijke inkomsten in een lagere inkomensschijf valt dan een gezin met inkomsten van dezelfde grootte maar wel onderworpen aan de personenbelasting.

*Door de wijziging worden de inkomsten die in aanmerking worden genomen in het kader van het geautomatiseerde inkomensonderzoek ook meer afgestemd op de inkomsten die in aanmerking worden genomen in het kader van een inkomensonderzoek door de verzekeringsinstelling. Wanneer een gezinslid niet belastingplichtig is of wanneer de FOD Financiën geen informatie heeft over een gezinslid moet de verzekeringsinstelling het inkomen vaststellen op basis van een verklaring op erewoord en bewijsstukken betreffende de inkomsten. In die gevallen moet al rekening worden gehouden met inkomsten die zijn vrijgesteld van belasting en inkomsten onderworpen aan de belasting van niet-inwoners (artikelen 18 en 19 van het koninklijk besluit van 15 juli 2002 tot uitvoering van Hoofdstuk IIIbis van Titel III van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994)."*³

7. Naar aanleiding van deze toelichting werd de aanvrager gevraagd welke meerwaarde het heeft dat de FOD Financiën de in het ontwerp bedoelde van belasting vrijgestelde inkomsten en inkomsten van niet-inwoners aan het RIZIV meedeelt, gelet op de voormelde verklaring op erewoord. Hij antwoordde het volgende:

"Er zijn nu gevallen waarin de FOD Financiën beschikt over de informatie m.b.t. inkomsten die zijn vrijgesteld van belastingen op grond van internationale verdragen of inkomsten van niet-inwoners,

---

³ Ter uitvoering van de artikelen 37^{undecies} en 37^{duodecies} van de wet betreffende de verplichte verzekering bepalen de artikelen 18 en 19 van het koninklijk besluit van 15 juli 2002 tot uitvoering van Hoofdstuk IIIbis van Titel III van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, dat wanneer de FOD Financiën het RIZIV meedeelt dat een of meer rechthebbenden van het betrokken gezin niet belastingplichtig zijn (artikel 18 van voornoemd besluit) of dat hij geen informatie heeft over een of meer rechthebbenden van het gezin (artikel 19 van voornoemd besluit), de voormelde rechthebbende(n) aan de verzekeringsinstelling een verklaring op erewoord moet(en) bezorgen waarin de inkomsten worden vermeld die hij/zij tijdens het betrokken kalenderjaar heeft/hebben genoten. In dat verband bepaalt voormeld artikel 18 dat in aanmerking worden genomen: de inkomsten die in België van belasting zijn vrijgesteld krachtens internationale overeenkomsten ter preventie van de dubbele belastingheffing of andere internationale verdragen of akkoorden, of ze nu gelden voor de berekening van de belasting van andere inkomsten of niet, de inkomsten van de niet-inwoners bedoeld in artikel 227, 1°, van het WIB 1992 die van belasting worden vrijgesteld in overeenstemming met de artikelen 230 of 231, § 1, 2°, van hetzelfde Wetboek, alsook de inkomsten van buitenlandse oorsprong van dezelfde aard als deze hiervoren bedoeld, ontvangen door de niet-inwoners. Voormeld artikel 19 bepaalt dat met name in aanmerking worden genomen: de inkomsten uit het buitenland die niet belastbaar zijn in België, de inkomsten van de in artikel 227, 1°, van het WIB 1992 bedoelde niet-inwoners die overeenkomstig artikel 230, 1° tot 4°, of artikel 231, § 1, 2°, van hetzelfde wetboek van belastingen zijn vrijgesteld, alsmede de inkomsten die, ongeacht of ze voor de berekening van de belasting betreffende de andere inkomsten van het gezin worden meegeteld of niet, op grond van een overeenkomst in België zijn vrijgesteld.

maar gezien die inkomsten niet vallen onder de notie "de in artikel 6, tweede lid, van het WIB bedoelde netto-inkomens", kan de FOD die informatie niet meedelen aan het Riziv. De verzekeringsinstelling kan in dat geval ook geen verklaring op erewoord vragen omdat de verklaring op erewoord enkel kan worden gevraagd als de rechthebbende niet-belastingplichtig is of als de FOD meedeelt geen informatie te hebben over die rechthebbende.

Gezien de FOD al sedert de invoering van de MAF de informatie m.b.t. de in artikel 6, tweede lid, van het WIB bedoelde netto-inkomens meedeelt wordt het in het licht van het principe van de unieke gegevensinzameling (only once) en om de administratieve verplichtingen van de rechthebbenden en de verzekeringsinstellingen te vereenvoudigen wenselijk geacht dat de FOD ook de andere inkomsten kan meedelen die in aanmerking moeten worden genomen bij het inkomensonderzoek. Het Riziv kan vervolgens berekenen tot welke inkomenscategorie het gezin behoort en deelt dit mee aan de verzekeringsinstelling."

8. In het licht van deze aanvullende informatie begrijpt de Autoriteit dat de voorgenomen maatregel ertoe strekt een ongelijke behandeling weg te werken tussen, enerzijds, gezinnen met inkomsten die in België van belasting zijn vrijgesteld krachtens internationale overeenkomsten ter preventie van de dubbele belastingheffing of andere internationale verdragen of akkoorden, alsook inkomsten van niet-inwoners, en, anderzijds, gezinnen met inkomsten van dezelfde omvang maar wel onderworpen aan de personenbelasting, aangezien het feit dat de voormelde vrijgestelde inkomsten en inkomsten van niet-inwoners niet in aanmerking worden genomen (voor de vaststelling van het maximumbedrag van de maximumfactuur op basis van de inkomsten) ertoe leidt dat een gezin met dergelijke inkomsten in een lagere inkomenscategorie van de maximumfactuur terechtkomt.
9. De Autoriteit vindt het positief dat de aanvrager het beginsel van unieke gegevensinzameling (het "Only Once"-beginsel) wil naleven door het RIZIV in staat te stellen de gegevens betreffende de inkomsten die in België van belasting zijn vrijgesteld krachtens internationale overeenkomsten ter preventie van de dubbele belastingheffing of andere internationale verdragen of akkoorden, alsook de inkomsten van niet-inwoners waarvan een gezin geniet, te verkrijgen bij de relevante authentieke gegevensbron, namelijk de FOD Financiën. Een dergelijke aanpak maakt het mogelijk kwaliteitsvolle gegevens te verwerken teneinde het maximumbedrag van de maximumfactuur op basis van de inkomsten van het betrokken gezin vast te stellen. De naleving van dit beginsel houdt evenwel in dat deze gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkenen mogen worden verzameld.
10. In deze context moet, om te waarborgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens voor de vaststelling van het maximumbedrag van de maximumfactuur op basis van de inkomsten beperkt blijven tot wat **strikt noodzakelijk is voor dat doeleinde**, worden verzekerd dat de in het ontwerp voorziene mededeling van gegevens door de FOD Financiën aan het RIZIV **niet bovenop** de gegevensverwerkingen **komt** die reeds zijn ingevoerd bij het koninklijk besluit van 15 juli 2002 *tot uitvoering*

van Hoofdstuk IIIbis van Titel III van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 **of daarmee overlapt**. Zoals de aanvrager in zijn aanvullende informatie aangeeft, worden krachtens de artikelen 18 en 19 van voormeld koninklijk besluit van 15 juli 2002, wanneer de rechthebbende op geneeskundige verzorging niet belastingplichtig is of wanneer de FOD Financiën geen informatie heeft over de betrokken rechthebbende, de in het ontwerp bedoelde inkomsten door die rechthebbende via een verklaring op erewoord aan de verzekeringsinstelling meegedeeld en worden zij in die twee gevallen reeds in aanmerking genomen om het maximumbedrag van de maximumfactuur vast te stellen. Indien een rechthebbende derhalve in België niet belastingplichtig is krachtens een overeenkomst ter preventie van de dubbele belastingheffing (bijvoorbeeld een grensarbeider die in België woont en in het Groothertogdom Luxemburg werkt), zullen de gegevens betreffende zijn inkomsten krachtens het ontwerp door de FOD Financiën aan het RIZIV moeten worden meegedeeld en zal die rechthebbende op grond van het huidige artikel 18 van voormeld koninklijk besluit van 15 juli 2002 dezelfde gegevens eveneens via een verklaring op erewoord aan de verzekeringsinstelling moeten meedelen. Dat is onevenredig. De in het ontwerp voorziene mededeling van gegevens volstaat om het maximumbedrag van de maximumfactuur op basis van de inkomsten van het betrokken gezin te kunnen vaststellen.

11. In die omstandigheden moet de aanvrager, aangezien het ontwerp voorziet in een mededeling door de FOD Financiën aan het RIZIV van gegevens betreffende de in België krachtens internationale overeenkomsten ter preventie van de dubbele belastingheffing of andere internationale verdragen of akkoorden van belasting vrijgestelde inkomsten, alsook betreffende de inkomsten van niet-inwoners, ervoor zorgen dat deze gegevensverwerking niet overlapt met andere bestaande gegevensverwerkingen. Hij moet er tevens op toezien dat de mededeling van de gegevens betreffende de voormelde inkomsten via een **verklaring op erewoord** van de rechthebbende aan de verzekeringsinstelling alleen nog plaatsvindt **in de gevallen waarin het nagestreefde doeleinde niet kan worden bereikt door de in het ontwerp voorziene mededeling van gegevens**. Daartoe zal voormeld koninklijk besluit van 15 juli 2002 moeten worden aangepast.
12. Voor het overige en voor de goede orde merkt de Autoriteit op dat artikel 19, derde lid, van voormeld koninklijk besluit van 15 juli 2002 bepaalt dat in het kader van de voormelde verklaring op erewoord "*inzonderheid*" de daarin vermelde inkomsten in aanmerking worden genomen. Het gebruik van een dergelijke formulering moet worden vermeden, aangezien zij niet strookt met het in artikel 5.1.c) van de AVG neergelegde beginsel van minimale gegevensverwerking, op grond waarvan alleen gegevens mogen worden verwerkt die ter zake dienend zijn, toereikend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de nagestreefde doeleinden. Evenmin strookt zij met het in artikel 22 van de Grondwet neergelegde legaliteitsbeginsel, dat vereist dat de essentiële elementen van een gegevensverwerking, waaronder de (categorieën van) verwerkte gegevens, worden opgenomen in de wettelijke norm die die gegevensverwerking regelt. Het wordt derhalve aanbevolen om, in het kader van een latere wijziging van

dit koninklijk besluit, deze term te **schrappen** en ervoor te zorgen dat alle inkomsten die krachtens het bovengenoemde artikel 19 in aanmerking moeten worden genomen, daarin op exhaustieve wijze worden vermeld.

OM DEZE REDENEN,

is de Autoriteit van oordeel dat de aanvrager ervoor moet zorgen dat de in het ontwerp voorziene mededeling van gegevens betreffende de inkomsten niet overlapt met of bovenop andere bestaande gegevensverwerkingen komt, en erop moet toezien dat de mededeling van de gegevens betreffende de voormelde inkomsten via een verklaring op erewoord van de rechthebbende aan de verzekeringsinstelling alleen plaatsvindt in de gevallen waarin het nagestreefde doeleinde niet kan worden bereikt door de in het ontwerp voorziene mededeling van gegevens (**overwegingen 10 en 11**);

beveelt de Autoriteit aan voormeld koninklijk besluit van 15 juli 2002 aan te passen en in het kader van die wijziging de term "*inzonderheid*" in artikel 19, derde lid, te schrappen en erop toe te zien dat alle inkomsten die in het kader van de voormelde verklaring op erewoord in aanmerking moeten worden genomen, op exhaustieve wijze worden vermeld (**overwegingen 11 en 12**).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur